

ZEKE GYULA: A FALNAK BESZÉLEK

Hogy mi szép és mi nem, arról ugyan beszélhetünk és vitatkozhatunk, ítéletünket azonban senkin sem kérhetjük számon. A gyönyör(ködés) személyes ügy, s örülhetünk csupán, ha akad mellettünk valaki, akinek ugyanannál a taktusnál, ugyanazon az oldalon, avagy ugyanannál a falnál áll el pillanatidőre a lélekzete. (Kosztolányi írta így, szándékosan „hibásan” a szót, hogy a tudó és a tudat – vagy mi – egyidejű erőfeszítésére emlékeztessen velem.) Nos, e fal – pontosabban e kép – előtt nekem elállt. Vajon akad-e olvasóm, akinek hasonlót rándul majd a rekeszizma? Indítékként ugyan nem a tiszta szépséget nevezném meg, amely talán nem is létezik magában, csupán kínlódva és ámulva teremtik meg az érzekeink. Mert nézzék például a Földet a Holdról, az onnan, ahogyan kéken lebeg a fel-felcsillanó feketeségben, nagyon, de nagyon szép, és nézzék viszont ugyanezt a Földet a Földről a mocskaival és a már általunk uralt formáival – az már kevésbé mondható szépnek...

Őszi falunk szépségéért legalább nem kell a Holdra mennünk, elég néznünk e felvételt, amely egyben azt is tanúsítja, hogy nem csupán közös szépség, de mindenki által elfogadható igazság sincs a Földön. Van viszont kő és vas, fém és repkény, tükör és üveg, fény és árnyék, párhuzamok és spaletták, festék és vágó, és épp szabad az Á. Nem gondolom, hogy el kéne törni minden graffitis kezét, festékeiket sem szeretném a torkukon lenyomva megitatni velük, nem kívánok hivatalos és hívatlan öröket állítani a falak elé, és arról sem álmodozom, hogy

munkatáborba kéne szállítani, avagy helyben statáriáisan felkoncolni az elkövetőket. Kissé még meg is értem őket, hiszen olyan világba születtek, amelyben szégyen és fogyatékoság csak úgy ismeretlenül, hagyományosan élni, és ha már valami kegyetlen okból híres és gazdag nem lehet mindenki, hát legalább próbál némi nyomot hagyni e csúnyácska Földön. Nyomot, amelyet mások is észrevesznek. Önállónak tetsző színeket és formákat, mint mind ama híres és pénzes emberek, vagy legalább valami arc poéticát. (Bocs!) Ha ormótlan alakjaik és idétlen jeleik – ama nevezetes tegek, melyek engem a legkevésbé sem csábítanak tegeződésre – láttán mégis forog a gyomrom, és émelyeg a szemem, úgy kell nekem, mit finnyáskodom. Hiszen magabízó ifjúkori terveim nem váltak valóra, nem sikerült megakadályoznom, hogy a tőkésék kizsákmányolják a proletárokat, és azt sem sikerült megakadályoznom, hogy végre véget érjen e kizsákmányolt proletárok diktatúrája, mert talán nem ez a harc lesz a végső, de a globális tőke csinos uralma és a mentális proletárdiktatúra Magyarországon is jól összeférni látszanak, akármi zajlik is a politikai felszínen.

Amikor e sorokat gépbe vetem, épp megújul a Zichy kastély (hisz látják, ott, a HÉV-megállóban állunk) nyugalmas épülete. Zöld szerelvényemre várva hosszan álldogálok nap mint nap előtte, nézem az új márvány lábazatot és a még képtelenül fehér falakat. Tekintve életkoromat és az efféle felújítások gyakoriságát, bizonyára utoljára látom őket ilyenek. ■

FOTÓ: OLÁH GERGELY MÁTE

